

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA
JURIDISKAIS BIROJS

Nod. maks. kods: LV 900 000 283 00 • Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811
Tālrunis: 6708 7392 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīgā 2022. gada 22. septembrī

Nr. 142.13/1-24-13/22

Centrālajai vēlēšanu komisijai

Saeimas Juridiskais birojs (turpmāk – Juridiskais birojs) izskatīja Centrālās vēlēšanu komisijas 2022. gada 25. augusta vēstuli Nr. 02-01.7/188e, kurai pievienots 2022. gada 12. augustā Centrālajai vēlēšanu komisijai iesniegtais likumprojekts “Par 2022. gada 16. jūnija likuma “Par padomju un nacistisko režīmu slavinošu objektu eksponēšanas aizliegumu un to demontāžu Latvijas Republikas teritorijā” atcelšanu” (turpmāk – likumprojekts) un kurā lūgts sniegt viedokli par to, vai likumprojekts pēc formas un satura ir uzskatāms par pilnīgi izstrādātu likumprojektu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 78. panta izpratnē.

Juridiskā biroja kompetencē atbilstoši tā nolikumam neietilpst viedokļa sniegšana par to, vai Centrālajai vēlēšanu komisijai iesniegts likumprojekts pēc formas un satura ir uzskatāms par pilnīgi izstrādātu likumprojektu Satversmes 78. panta izpratnē. Taču, respektējot Centrālās vēlēšanu komisijas lūgumu un ievērojot valsts institūciju savstarpējās sadarbības pienākumu, Juridiskais birojs likumprojektu izskatīja. Vēršam uzmanību uz to, ka šī atbilde vērtējama vienīgi kā Juridiskā biroja viedoklis par vēstulē minēto jautājumu.

Satversmes 78. panta mērķis ir pēc būtības nodrošināt pilsoņu kopumam iespēju īstenot savas likumdošanas tiesības, kas noteiktas Satversmes 64. pantā. Tādēļ Satversmes 78. pants interpretējams tā, ka tas izslēdz vienīgi tādus likumprojektus, kuri pēc to iespējamās pieņemšanas nevarēs tikt piemēroti kā likumi, proti, tādus likumprojektus, kuri savu mērķi nevar sasniegt. No šīs interpretācijas izriet kritēriji, pēc kuriem nosakāms, vai likumdošanas iniciatīva ir pilnīgi izstrādāta. Pirmais kritērijs ir šāds – likumprojektam jābūt pilnīgi izstrādātam pēc formas. Tomēr formālajām prasībām jābūt tikai tik augstām, lai izslēgtu tādus projektus, kuru piemērojamība formālu trūkumu dēļ nav iespējama (piemēram, projekts nav noformēts kā likumprojekts, projekta teksts saturiski ir

nesaprotams, tekstā ir loģikas kļūdas u. tml.) (sk. *Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2020. gada 2. marta sprieduma lietā Nr. SA- 1/2020 11. punktu*). Otrais kritērijs ir šāds – likumprojektam jābūt pilnīgi izstrādātam pēc satura. Likumprojektu nevar uzskatīt par pilnīgi izstrādātu pēc satura, ja: 1) tas paredz izlemt tādus jautājumus, kuri vispār ar likumu nav regulējami; 2) pieņemšanas gadījumā tas nonāktu pretrunā ar Satversmi; 3) pieņemšanas gadījumā tas nonāktu pretrunā ar Latvijas starptautiskajām saistībām. Centrālā vēlēšanu komisija var neregistrēt vēlētāju iesniegtu likumprojektu tikai tad, ja tas acīmredzami nav pilnīgi izstrādāts pēc satura (*sal. ar Satversmes tiesas 2013. gada 18. decembra sprieduma lietā Nr. 2013-06-01 13.2., 14.3. un 15.4. punktu, kā arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014. gada 12. februāra sprieduma lietā Nr. SA-1/2014 8. punktu un 2014. gada 3. aprīļa sprieduma lietā Nr. SA-2/2014 6. punktu*).

Juridiskais birojs, vadoties pēc minētajiem apsvērumiem, izvērtēja likumprojektu un neatrada tajā tādus trūkumus, kas liegtu to atzīt par pilnībā izstrādātu likumprojektu Satversmes 78. panta izpratnē.

Likumprojektā ir atrodami atsevišķi nebūtiski trūkumi (piemēram, likumprojekta nosaukums, likuma spēkā stāšanās noteikums nav noformēti atbilstoši normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumiem). Tomēr tie nav tādi trūkumi, kuru dēļ varētu atzīt, ka likumprojekts nav pilnībā izstrādāts Satversmes 78. panta izpratnē. Šos trūkumus, nemainot regulējuma saturu, ir iespējams novērst likumdošanas procesa ietvaros.

Cieņā

Juridiskā biroja vadītāja

Dina Meistere

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.